

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1975.

Ціна: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на три місяці — \$9.00. Для членів УНСОУ 65% м.с. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні випадки скорочувати надіслані матеріали, незалежно від того, чи повертаються тільки тоді, коли автор сам не виразив застеріг, долучивши за адресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Щоб нас не прислали...

У теперішній передвиборчій кампанії тут і там падає багато добрих і надійних слів для виборців поодиноких етнічних груп, включено з українською. Для виборців східноєвропейського походження, отже й українського, є дві головні справи, які можуть здобути їхні голови: збереження та допомога в розвитку їхньої "етнічності": культури, мови, студії тощо з одного боку, а з другого боку активне прихильне відношення Америки до незалежності всіх укріплених народів.

Ключем прикладом цього може послужити ослаблена вже інструкція радника Державного департаменту та одного з найближчих радників державного секретаря Генрі Кіссінджера, Гельмута Сонненфельда, американського амбасадора в Європі щодо "більш природного і органічного пов'язання" східноєвропейських країн зі Східноєвропейським Союзом. Правда, президент Форд і державний секретар Кіссінджер відмежувалися від цієї інструкції, вчинивши це досить дипломатично, мовляв, фраза була ажита, "припадково і неfortunно".

Проте, дійсність і факти аж ніяк не підтверджують цієї "припадковості і неfortunності". Звертає на це увагу Константин Вісюнян, колишній міністр закордонних справ Румунії, в листі до "Нью Йорк Таймсу", надрукованому в тій газеті з поведінкою, 26-го квітня, у відповідь на надрукований там же 12-го квітня коментар про "Східноєвропейську дебат". Автор листа стверджує в першу чергу, що фраза "більш природного і органічного" зв'язку східноєвропейських народів зі Східноєвропейським Союзом є логічним висновком американської закордонної політики, яка здалася справу з "експлуатацією" ситуації в Східній Європі, що могла б довести до третьої світової війни, якої Америка в жадному разі собі не бажає. А що інструкція Сонненфельда аж ніяк не була "припадково" про це свідчить факт, що її повторно у звіті з наради Сонненфельда з амбасадорами в Лондоні та розіслав цей звіт, очевидно не без дозволу і апобати Сонненфельда, всім амбасадорам, які брали участь у конференції.

Про американську політику "більш природного і органічного зв'язку" східноєвропейських народів зі Східноєвропейським Союзом свідчать також концепція Кіссінджера про Східну Європу, в контексті сильного союзу геополітичного впливу.

Автор цитованого листа вкінці пригадує ще інше твердження Сонненфельда, який запевняє, що "теперішня ситуація в Східній Європі неодмінно залишиться на найближчих сто років".

Інструкція Сонненфельда американським амбасадорам в Європі вийшла на яву припадково, але немає сумніву, що союські верховоди знають про такі наміри і засади американської закордонної політики, отже можна оправданно припускати, що це має свій вплив на здійснювану тепер повною силою союських народів зв'язками "усвідомленої політики, злиття націй".

Гарні слова про збереження та розвиток "етнічності" в Америці і американського "співчуття" визвольним рухам поневолених Москвою народів, вихолощені в теперішній передвиборчій кампанії, не можуть і не повинні відвернути нашої уваги від страшної дійсності — смертельної загрози для поневолених Москвою народів засобом "злиття націй", яке на свій лад апробує рекомендацій Сонненфельдом "більш природний і органічний зв'язок".

Американська мозаїка

Саме тепер, коли в Союзі Кремльські верховоди посилюють свою народницьку політику "злиття націй", уряд З'єднаних Штатів заявив, що відкидає теорію "перетоплюючого казана", в якому мали б зникнути всі національні та етнічні окремішності іммігрантів, натомість докладають зусиль, щоб зберегти етнічну спадщину національних і расових груп, бо ця спадщина є "скарбом цієї країни". Про відкинення теорії "перетоплюючого казана" повідомив пресу минулого тижня Вільям Баруді, асистент президента Форда для публічних зв'язків, а на початку квітня сам президент Форд заявив, що федеральний уряд повинен старатися зберігати етнічну спадщину країни.

Політика теперішнього уряду ЗСА цілком відрізняється від тієї, яка панувала ще навіть кілька десятиріч тому. Тоді урядові чинники, засоби масової інформації, школи тощо наголошували на потребі й користі асиміляції іммігрантів. Однак показалося, що теорія "перетоплюючого казана" залишилася тільки теорією, бо окремі етнічні чи расові групи відмовлялися зливатися в однію масу, волюючи зберігати культуру, традиції, а часто й мову своїх батьків. Спершу Вашингтон звернувся увагу на вимоги негрів, пуерториканців і американських індіанців щодо збереження їхньої "етнічності", надаючи їм фінансові дотації на введення етнічних студій в навчальні програми університетів і навіть середніх шкіл, а до якоїсь міри ігнорував вимоги білих етнічних груп, які почувалися покривдженими і відчуженими від політичних процесів країни.

Кілька років тому наступила зміна в поглядах урядових чинників також відносно білих етнічних груп і замість Зчитати Америку як "перетоплюючий казан" вони зрозуміли, що ЗСА в дійсності представляють собою "багатокультурну мозаїку" та що етнічна і культурна різноманітність тільки збагачує життя всіх громадян ЗСА. Ця зміна в поглядах урядових чинників була до великої міри спричинена тим, що нападками іммігрантів, часами навіть з третього чи четвертого покоління, на багатокультурність, тобто виявили свою "етнічну гордість" і повернулися до культурних джерел своїх предків.

Ярослав Курдилик

ПІСЛЯ АНГОЛІ - РОДЕЗІЯ І ПІВДЕННА АФРИКА

У зв'язку з тим, що комуністичний "Популярний Фронт" заводив повністю Анголю, і два сусіди, Заїре і Замбія, які підтримували обидві колишні протикомуністичні фракції, погодилися мабуть із цією прикрою поразкою і визнали теперішній уряд в Луанді "де юре".

І зараз це самозрозуміло, що усе посилення і неминучий натиск перепав на Республіку Південної Африки та Родезію. До Намібії (західна частина Південної Африки) прибули десятки тисяч втікачів, які сподіялися з колишніми прозахідними збройними фракціями, а уряд Південної Африки поборюється, щоб Намібія, яка від Першої світової війни перебувала під мандатом цієї республіки, не перетворилася у своєрідну "другу Анголю". Шоправда Південна Африка погодилася теж віддати військову територію Анголі, яка водночас у Південній Африці перевели т.зв. "легку презентацію мобілізації" резервістів, у першу чергу легування і панцерних військ. Є навіть, що тому, що Південна Африка є майже самовистачальною в продукції легкої машинної і автоматичної зброї, вона без огляду на теперішні зміни, які зайшли в Анголі, буде мабуть і надалі підтримувати протикомуністичні партизанські з'єднання на території Анголи силою між 20-30 тис. — "Це в нічому не змінює нашого положення, — заявив командир цього підпілля д-р Савімба, — ми втратили тільки міста, але терен поміж містами ми контролюватимемо так само, як це було у нашій довголітній війні з португальцями. Змінюється хіба тільки одне, що замість португальців ми маємо проти себе нового ворога, москвичів — кубинських комуністів". Як виявилось з останніх вісток, то волякам — партизанам вдалося вбити, або взяти в полон біля сотні кубинців, не згадуючи про напад і саботаж теперішньої адміністрації, яка до речі перебувала у "хаотичному стані".

Очевидно, що після закріплення влади в Анголі прокомуністичною фракцією у цьому обширі, який колись уважався за "домену білих" (ліній Анголя - Мозамбік визначали собою цю домену), заноситься на драматичні зміни відносно остаточної конфронтації між білим і чорним населенням. Шойно сім місяців тому прем'єр Південної Африки Форстер побив був неочікуваного і великого досягнення у своїй політиці "де-танту зі своїми чорними сусідами" — з Мали, Мозамбіком, Танзанією і Заїре. Але тепер все це перекинулося горікоренем. Мозамбік проголосив, що він перебуває "у воєнному стані" з Родезією, де кубинські і московські інструктори вишколили бі-

лі 15 тис. модерно озброєних рідезійських партизан, і це вже тільки справа часу, коли вони почнуть свої підпільні дії.

Подібна інвазія загрожує Південній Африці з терену Анголи до сусідньої Намібії. Наразі у сусідній Південній Африці немає ще ніякої загрози і 18 мільйонів чорних не проявляють ворожості до 4.5 міль. білих, але знавці цієї країни вважають, що це "тиша перед бурю", до якої "нащадки Бурів" дуже слідно підготовляються. Білим доведеться зустрінути таку ефемерну "бурю" у майбутньому. У своєму інтерв'ю зі закордонною пресою главнокомандувач південно-африканської армії генерал А. В. Вебстер заявив, що його країна, так само, як Ізраїль, мусить освоїтися з думкою, що вона оточена переважачими і ворожими як чорними племенами і, що таке положення може потривати ще дуже довгий час. Південна Вебстер, — має так само, як і Ізраїль постійну 50-тисячну армію, яка зараз, після переведення частинної мобілізації, зросла до 75 тисяч. Підтримує бомбовиками "Буканер" і "Міражамі", що забезпечені ракетами й сотнями гелікоптерів, легше і важче озброєні, для переведення евангуелістичних десантів, наша країна нерідко почуватися на силі, що може справитися з кожним внутрішнім чи зовнішнім загрозою. Основною їхньою силою вважає генерал 2-го тис. резервістів і 6-го тис. з.зв. "командос", або національної гвардії, яка переводить, зрештою, як і всі інші резервісти, постійні бойові вправи; і кожний чоловік у віці від 17 до 60 року, а жінок від 18 до 50 року життя зобов'язані, так само, як і в Ізраїлі, перейти кож раз у році військовий маневр в залежності від бойового призначення від трьох тижнів до трьох місяців часу.

За вистиками з "Савт Африкан Дайджест" і "Равнд Делі Мейл" виходить, що хоч південно-африканці виконалися з фронтних ліній в Анголі, але за твердженням міністра оборони П. В. Ботта, 5-6 тис. воїнів скупували 1000 миль довжину і 35 миль в глибину території Анголи у тому місті, де знаходиться наводно неважлива система на річці Куене. У резерві для їхньої ефемерної бойової підтримки зосереджено 12 тисяч війська. Якщо б нам довелось воювати, — заявив міністр Ботта, то ми намагатимось перевести дії на теренах Анголі, а не на території південно-західної Африки.

В останньому часі Південна Африка перевела оборону — запобіжні дії, яких у цій країні це було від часу останньої світової війни. Вона вирішила: 1) По-

ТРАГІЧНИЙ ПРИКЛАД: УКРАЇНА ПІД СОВЕТО-РОСІЯНАМИ

"Любов і тривога — це дві мистуючі сили, що підсилюють мовні дебати у франко-канадській провінції Квебек", — це твердження українського публіциста Романа Гахманного лежить в основі його статті, що появилась на редакційній сторінці часопису "Ля Прес" у Монреалі 19-го квітня. Ідеться тут про "любов франко-канадців до своєї мови" і про їхню "тривогу за майбутнє" своєї культурно-етнічної групи серед англомоногого моря Північної Америки.

Хоча франко-канадці мають широку автономію у своїй провінції Квебек та рівноправність у канадській державній конфедерації, вони вс етаки почуватися за-

ширити Оборонний Акт у таку форму, який дозволить вислати військово, будь-де у світі, 2) Скріпити внутрішню безпеку таким чином, що дозволяється уязнювати без суду кожну підозрілу людину, 3) Розбудувати нову мілітарну базу у Гро-фантейні на 120 миль від Анголи так, щоб на ній могли осідати всі типи бойових літаків включно із важкими літаками - транс-портниками найважчого типу.

І хоч ця історія неофіційна, але це факт, що Південна Африка має "невелику кількість" атомової зброї, яку вона готова вжити, коли б зайшла питання і достаточна потреба.

Все це разом взявши, виглядає теоретично дуже "сильно, самопевно і многонейдано". Але при цьому вважати, що це не забувати наше прислів'я: "що тисяча гусей можуть вола перевернути і заклаповати"... Так, ді гуси — це 250 мільйонів чорних африканців, які наведуть Південну Африку за її "апартеїд" (розподіл рас, білої і чорної) дослідно більше, як усі відомі форми колоніалізму, включно із тим, що його намагається тепер просунути і закріпити в Анголі московська рабовласницька імперія.

Єдиним потіхою для Південної Африки у її теперішньому незалежному положенні є заява державного секретаря Кіссінджера, а опису у дещо зміненому варіанті заява президента Форда, мовляв, Америка не може дозволити на вилучення Куби чи Східноєвропейського Союзу у внутрішні справи інших країн, як це сталося в Анголі, навіть, якщо б ця інтервенція була звернена проти таких держав, як Родезія, де при всій своїй логічності режим білої меншості, з політикою якого не погоджується Вашингтон.

Треба признати, що ця пересторога звучить незвично суворо і авторитарно. Мабуть незабаром побачимо, як ЗСА перейдуть від заяв до дій.

спільства і що ця державна, згідно програмою КПСС, далі "удосконалюється" такими засобами як "удосконалення" діяльності і функцій державних органів ССРСР, розширення прав союзних республік у діяльності вищих органів влади Союзу і т.д. і т.д. Водночас вони перестерігають, щоб відступлення від принципів соціалістичної федерації не привели до загострення міжнародних протиріч і росту націоналізму. Кільканадцятирічна дискусія про різні аспекти союського народу й національної політики КПСС у цілому мгла б у неопіформованого обсерватора утворити враження про здогмату свободу думки в цих питаннях. На ділі воно не так. Незалежно від таких, як інших думок, суттєві, застережень, чи пересторог висловлених у дискусії, КПСС послідовно змагає за державно-політичної, господарської, духовної, етнічної та національної інтеграції націй та національностей ССРСР. Ця дискусія не має також впливу на поступливий ріст позицій російської нації ко-штом неросія, на її упривілейоване становище. Це різко розходиться з принци-

повною тезою національної політики КПСС про те, що існування союського народу є результатом досягнення рівності народів ССРСР, у розвитку їх народного господарства, класової структури, світи, науки, культури тощо. Цю фальшиву претенсію відкидають факти життя. Вони показують та-коже, що якийсь односторонній спільності, яку можна б назвати "союським народом", у ССРСР немає.

Всупереч запереченням керівників Союського Союзу і теоретиків національного питання в ССРСР, ЦК КПСС виразно прагне до перетворення народів ССРСР, що їх офіційно називають союським народом, на т.зв. союську націю, себто на гомогенну національну спільність. Дуже багато говорить про це сам факт, що партійні керівники дозволяють окремих дослідників, які згадають попередньо І. Кислицьку, І. Яшків, Ф. Філіна та ін., висувати погляд, що сучасний союський народ це вже на ділі союська нація, бо в усьому регламентованого спільства, де все підпорядковане контролю партії, такої теорії не поглядаються стійко. Навпаки, цим шляхом ЦК КПСС намагається пере-

Василь Верига

ТВІР, З ЯКИМ ВАРТО ПОЗНАЙОМИТИСЬ

У січні ц. р. у видавництві Quadangle (The New York Times Book Co.) появилась об'ємиста праця п. н. "The Russians". Книжка має 527 стор., а автором її є відомий американський журналіст Едрик Смит, який у роках 1971-1974 був завідувачем Бюро денника "The New York Times" в Москві. Сама назва книжки не говорить багато, і, шойно прочитавши її, читач має можливість зорієнтуватися, як багато проблем автор обговорює на сторінках цієї праці. Про Росію, — як це американці називають ССРСР, — в ЗСА написано вже доволі багато, а в тому й чимало фантазій різних самозванчих експертів, які, прохавши як урости по ССРСР, за два чи три тижні "збагнули" всі проблеми й дають свої поради державним мужам.

Відносно самої назви книжки, то варто підкреслити, що вона в основному відноситься до росіян, бож, як відомо, центральні всі кореспондентів чужинських часописів знаходяться тільки в Москві і через те вони мають більше змоги пізнати росіян, ніж якийсь інший народ, на землю якого Москва вступ абсолютно обмежує. Правда, не бракує в ній інформації також і про інші частини ССРСР, але вони є тільки принагідні. Обговорюючи праця належить до числа тих, яка, щоб її написати, вимагає не тільки довгих студій, але також і не абиякої спостережливості. Едрик Смит, як видно, доловив усіх зусиль, щоб дати читачеві солідну правду, базовану на конкретних фактах, а не на виса-

франкомовному часописі у світі, Р. Рахманний нагадує читачам: що становище будь-якої національної меншості треба розуміти, як "універсальну", а не якусь локальну проблему. Як видно із трагічного прикладу України у Союському Союзі, в кожному такому випадку йдеться про "буття або загибель даної національності".

Ця стаття появилась докладно один місяць після того, як на її автора — Р. Рахманного — злісно накинута "московська газета "Труд", а декілька днів опісля і київська "Літературна Україна".

Полемізувати з тими рецензентами, "турми народів" — даремно, але по їхній системі можна вдатися успішно саме правдивою інформацією про гублення українців та інших національностей у всеросійській колоніальній великодержаві.

Оскільки українські політичні емігранти і їхні нащадки виконують цю роботу, то цим вони викликають люті нападки з боку Москви і її вельможників.

О. С-К

Як виглядає дача вождя найвищого ешелону партії? Для прикладу наводимо опис дачі старого партійного інтриганта Атанаса Міко-яна, який "має не тільки пишну виллу коло Гагри над Чорним морем із двома купельними басейнами, вилоченими мармуром: один для солоної води, а другий для свіжої, але також і величезний палад та княжий маєток біля Москви зі слугами, обкопаний докружиром" (ст. 37). У цій же самій частині є розділ про черги під крамничими, про хабарництво, про жінок, яких автор називає "заводе-лені, але не емансиповані!", а також про союську молоді, чи пак — молоді союської аристократії.

Друга частина складається із семи розділів, в яких обговорюється життя сільсько-господарських та промислових робітників, комуністичну партію та комуністичні жарті, про вихову- (Закінчення на стор. 3-4)

ПОМІЛКА ШО ЗАПОВІДАЄ ДОВГОВІСНІСТЬ

У статті ред. Р. Ільницького: "Українці в Канаді на шляху до успіху", надрукованій у "Свободі" з 18-го квітня ц. р., трапилася прикра помилка в завазі, що міністер Ярмоко з Торонта "не живе". На ділі, міністер Ярмоко живий і здоровий і тепер, після чверть століття виборної публічної служби, він був найменований прем'єром Трудою головою Апеляційного Трибуналу алькогольних дозволів. Кажуть, що помилкова виста про чиюсь смерть запевняє його довговічність, якої від серця і душі бажають цілком певно автор, редакція і читачі королівського радника І. Іванов Ярмокові!

(Продовження буде)

17. И. М. Кислицьку, Вопросы теории и практики федеративного строительства, Пермь, 1969, стр. 174-179 (цит. у М. И. Куличенко, Национальные отношения..., стр. 520); И. П. Паммерян, Теоретические проблемы..., стр. 257.

18. В. В. Тадеосян, В. И. Ленин о государственных формах решения национальных вопросов в СССР, Москва, 1970, стр. 164-166; И. П. Паммерян, Теоретические проблемы..., стр. 254.

Мирослав Прокоп

ПРО ТАК ЗВАННИ СОВЕТСКИЙ НАРОД

(5)

У дискусіях про проблеми союського народу серйозна розбіжність думок існує також у державно-устроєвих питаннях, головним чином у питанні майбутності союського федералізму та союзних республік. Ще в 1961 році П. Семіонов висловив у журналі Советское государство і право погляд, що "національна державність і федерація в цілому сповняли свою історичну місію", що в ССРСР проходить "процес відмирання національних союських республік", їх "денационалізація", що збереження державності союських республік сприяє процесу зближення націй та що вже в недалекому часі прийдє до державноправного злиття націй". Хоч погляд Семіонова критично прийняли наші союські дослідники, він повторив їх у наступних роках, зокрема в

журналі Вопросы истории 1966 року. При цьому він посилається на Леніна, який так підкреслював перехідний характер союського федералізму. Подібно до Семіонова, І. Кислицьку пропонує "автоматизацію союзних республік, яку можна вжити як один із засобів для переростання союського федералізму в союський унітаризм". На його думку, такі автономні республіки повинні ввійти в склад російської ССРСР, а згодом це приведе до утворення унітарної держави на місці теперішньої федерації.

Такі погляди зустрілися з рішучою опозицією інших, в основному неросійських учених (Г. Тадеосян, І. Паммерян, Е. Заманс, А. Мординов, частинно М. Куличенко). Вони кажуть, що національна державність союських республік — це тривалі явище як до часу утворення в далекому майбутньому безнаціонального су-

Вечір поезії й виставка скульптури Міртала Бентон у Детройті

Це рідке явище, щоб талановитість людини проявилася у двох родах мистецтва: як скульптура й поезія. На організованій Культурно-Громадським Клубом, ввечері 28-го березня Міртала Бентон дала себе пізнати детройтській громаді, не лише як поет, але й як скульптор, беручи за тему своїх одних і других творів індивідуальний вселюдський проблеми.

Враження легкості її віршів, викликане короткістю фраз, окресленням і закінченням образу в двох-трьох рядках не раз уступає, якщо вглядітися в їх зміст. Людина в часі й просторі — це повертаюче питання її поем. Хто є людина, як її відношення до інших і до природи, яка остання ціль її буття — це ряд метафізичних питань, затворнених поетом, на які вона дає відповідь. Коли часом звучить там нотка релігійності, «що бачиш-де чуті», «що сміху була плачем», тоді для само впевнення шукає вона відповіді в природі, запитує чи хто вона. Одержавши відповідь, що вона «у всьому» поетеса бажав цинічного злиття з природою, щоб в той спосіб, «прокреслити у пітьмі золоту спіраль і роздуть життя свічу».

Торкаючись з великою ніжністю всіх проявів життя, вона не падає в сантимаментальність. Для неї важлива суть речей, а це веде до рефлексії й філософських запитань. Цілю її життя є «райдужний міст» між селами і кроком повільно дити до зір».

Цей духовий кімат її поезії наявний також в її скульптурах. Вони не відтворюють одного моменту, чи одної ситуації. Це твори епічного характеру, широкого розмаху, насичені соціально-філософським змістом, так само легко зрозумілі для глядача як її поезія, однак так повні змісту, що оглядаючи їх, душа кожної людини заліпається новими думками і почуваннями.

Вже самі назви її скульптур вказують на проблеми, які вона старалася оформити: «Райдужний міст», «Близнячі душі», «Народження думки», «Ворота часу», «Четвертий вимір», це теми які торкаються основ людської буття, це ті абстрактні ідеї, що віками сколихували людство.

Включно скарактеризований душевний стан сучасної людини в скульптурі «Метрополіс». Хоча відділені від себе лише однією стіною, кожний з нас самотній в найгустішій юрбі. «Народження думки», в неземному колесі народилася думка. Хоча це мала, оформлена, але вона вказує на майбутній ріст і лет. В її творчості людина рідко коли сама. Пройти через «Райдужний міст» потреба товариша і тоді шлях стає легким і гладким. Душі наші зростають з цього самого першого, як де вказують «Близнячі душі», «Мандрівка в простір», далекою й утяжливую є дорога до наміреної цілі. Але людина все її осягає. «Четвертий вимір», невагомість цього поняття влучно віддзеркалено перехрещенням площин і отворами, які сугерують існування чогось неокресленого. «Звільнення від матерії», ідеалізм і шляхетність віс з цього твору. Людина знає, що її призначення — це йти вперед, стремити до чогось кращого для інших і свого добра. «Церква миру», на високій горі; далекий і важкий до неї шлях, проте людина її осягає, бо там її Творець.

Хоча символіка її глибока та однак доступна її переконливість. Поручити загально-людські проблеми вона не надала своїм постатям індивідуальних рис. Виступаючи поодинокі чи масово, вони стилізовані, аскетичні.

Вміле моделювання, ясність думки зроджують красу її творів, і застосовуючи чаром перспективу, надала їм широкого, ілюстративного розмаху. В них відчувається повага, яка межує не раз з суворістю. Вона беззастережний оптиміст. Бо якими стрімкими чи вузькими не були б ті дороги чи ворота, які приходиться людині пройти, вона все осягає своєю ціль. У тієї віри й надії на остаточний успіх криється й риса гуманності її творчості.

Володимир Баран

Комітет 200-річчя і 100-річчя у Піттсбурзі

Піттсбурзький Український Комітет для відзначення 200-річчя Америки й 100-річчя Українського Поселення встановив 29-го вересня 1974 р., на громадських зборах, що їх скликала Організація Американських Українців «Самопоміч», Відділ у Піттсбурзі. На цих зборах створено «ад хок» Комітет, до якого пізніше кооптовано деяких осіб. Почесними головами цього Комітету стали отці деканів обох українських деканатів Західної Пенсильванії.

Комітет почав відзначення обох роковин концертом Капелі Бандуристів, що відбувся в Імпозантній залі, «Карнегі Мюзик Голл» з участю майже 2.000 осіб. Концерт мав значний розголос в американській пресі, бо це «імігранти» з України давали концерт на пошану 200-річчя Америки. Капеля почала концерт піснями в англійській мові, «Америка ді Б'ютіфул». В той час почесна вартість американської морської піхоти на струнку тримала прапори й кріси. Відтак поспіхом Піттсбурзі, і головний комішнер повіту Аллегені, де знаходяться 9 наших парохій, вітали капелю. В концерті також взяли участь голова повітового Комітету 200-річчя США та представники установ, що мають до діла з етнічною культурою.

На нашу другу імпрезу ми спровадили ансамбль Української пісні й танку «Чайка» з Канади, що виступила в Імпозантній залі Піттсбурзі. «Меморіал Голл», 1.200 осіб вітали цих виконавців, що у своєму виступі вшанували 200-річчя Америки. В часі відвідування трьох гімнів почесна стійка американської морської піхоти з прапорами й крісами стояла на струнку. Від населення повіту Аллегені комішнер привітав «Чайку» на сцені. Письмові привіти наспіли від канадського консула, посадики Гамілтона, Онтаріо, й посадики Піттсбурзі.

У січні цього року, стараннями нашого Комітету відбулося висвітлення південної програми на головній телевізійній станції Піттсбурзі. Програма була у гарних кольорах. У ній взяв участь хор «Дніпро» з Клівленду, Огайо, під управою Євгена Садовського. Хор

М. К.

МАЛІ — ВЕЛИКОМУ (У 55-ліття літературно-виховної творчості Романа Завадовича)

На протязі віків в рядки української історії немалою постатей записалася свосі діяльністю в різних ділянках нашого культурно-політичного чи наукового життя, одним із них це Роман Завадович, письменник-творець дитячої літератури. Він не лише твірив численні літературні твори для дітей, він знаменитий учитель та психолог і скульптор дитячих душ, а його твори — це духовна пожива. Знаючи особистості до людини, мимоволі подивляємося її скромності, ввічливості, безпретензійності та його, немов батьківського доброту, виразності та готовістю послужити порадою й допомогою. А також саме покрюлю людину тепер важко зустріти, тож незаступний Роман Завадович може бути моделлю цих людських чеснот.

Українська чикагська громада горда, що має між собою таку непересічну людину, як письменник дитячої літератури — Роман Завадович. Тож, щоб принаймні краплину у морі сплатити йому борг, спільними зусиллями молодечих організацій та шкіл Українознавства в Чикаго відзначено 55-ті роковини його творчості влаштуванням виставки й творів ювілянта — «Дитячий скарб», який відбувся в неділю, 28-го березня ч. р., в аудиторії школи Шопена. Варто підкреслити, що виконавцями у цьому виставі були виключно діти, а було їх понад сотню. Старші знову, своєю згуртованістю та пошаною до особи ювілянта віддали численною присутністю на бенкеті, який відбувся в суботу, 27-го березня ч. р. у приватній залі св. Володимира й Ольги.

Але перенесімося тепер до аудиторії школи Шопена, де саме відбуваються стани приготування маленьких виконавців для виступу на виставі «Дитячий скарб». Незабаром розсуваються безшумно завіси та перед глядачами розгортається в цілій її красі лісова поляна. По-мистецьки виконані декорації це витвір здібної руки сина Ювілянта — Романа. Тож чарують очі, немов правдиві, лісові ханчі, граючи гамом зелені. Все це спить. Деревця оновити легким серпанком ранньої мряки. Десь, здалека долітас непевний та ще сонний щебет крилатих мешканців прастарого лісу. Десь лунає звучне «ку-ку». Це зозуля будить своїх лісових сусідів. Незабаром будиться ліс та його мешканці вітають радісно схід сонця. Завиділа постать лісового духа-гномика Ромтомтомника (В. Ганкевич), зодягненого у мальовничу гугульську нощу. Він уже змовляється з лісовими звірятами, щоб іти в розшуку дорогоцінного скарбу, десь заканопеного. На радіощах «лісові мешканці» танцюють безтурботно, правда, дещо незграбно й дещо не до такту. Долітають і слова з їхньої розмови. Слухачеві мимоволі вже тут доводиться пережити розчарування, бо ж так хотілося почути із сцени співучі слова казки «Пригоди гнома — Ромтомтомника», слова зроджені під плодотворним пером автора, а тут напакі, замість сподіваних самоцітків залунали зі сцени слова новотвору, невдалої мітаци. Це, на жаль, дуже зменшило вартість та красу створеного монтажу, бо загальною знанню є, що при таких святкуваннях виключно треба користатися творчістю автора, чим віддається належну пошану Ювілянту. Тут сміливо можна було використати та представити для прикладу сцену відвідін Ромтомтомника у знайо-

брані, покликаних Богом одиниць. Виконавцями тих чудових сцен, як і в інших діях монтажу, були українські діти та молодь з молодечих організацій. Пласту, СУМА та ОДУМУ, як й діти зі шкіл Українознавства.

Знаючи розкривається гігантська книга й на її сторінках сторінках виднісся магічний напис: «На дворі царя незабаром вілос переносить публіку в інший ще краший світ: на двір царя Гороха». Тут знову учень 8-ої класу Українознавчої школи, М. Роздольський, вдало розповідає-декламує цю казку Романа Завадовича. Чудові, пишні шати царя Гороха та його придворної дружини чарують очі глядачів. Але й тут, у цій дії, допущено зайвих, на нашу думку, дозвелезних, немов ковбаси, рецитатив — новотворів. Це вже не слова автора книжки, а інші. Втомлена публіка тут уже поборює неконтрольоване познання. Хоча при цьому треба подивлятися витривалість головного виконавця Оріну Грушецьку та дати їй заслужене призначення за майстерно та з чуттям виконаною роллю Івасика-хлопчика. Але й тут мимоволі насувається у глядача питання: «А невже не було вже досить злібного українського хлопчика для виконання цієї ролі? Краще та звучніше цю думку вилунали малі діти-глядачі, які безцеремонно помітили: «Ця дівчинка перебрала за хлопчика! Ха! ха!» А вже невбачальним промахом було тут вживання зовсім неукраїнського слова «Смок» на означення легендарної потвори-змія. Смок — це чисте польське слово! То ж було б побажанням, щоб наші діти не обтяжували умів таким і подібним баластом. Ювілянт — Роман Завадович у його творах для українських дітей вживав виключно слова «змія», а він напевно може служити авторитетом цих справ.

Кульмінаційною точкою була тут поява Ювілянта, який немов князь світу казки завіс з повагою за престолом царя Гороха. Закопана публіка пропівала йому многолітстві. Вкортді залунали теплі та розсудні слова його, якими письменник звертався до батьків, малюючи образ-картину до-

Катерина Домашевська

ФІЛЬМ «НАЙМИЧКА» В ІРВІНГТОНІ, НЮ ЙОРКУ І ФІЛАДЕЛФІ

Ірвінгтон, Н.Дж. — Фільм «Наймичка» з додатком нового Фільму відомого українського режисера Слава Новичка п. з. «Спогади минулих літ» буде показаний у трьох місцевостях, а саме: в Ірвінгтоні — в неділю, 2-го травня ч. р. о год. 4 і 6 в Ірвінгтон Гайскул; в Нью Йорку в неділю, 9-го травня (сеанси о год. 4 і 6:30) у Фешен Інституті, 225 Вест 24-та вулиця у Філадельфії в суботу і неділю, 15-го і 16-го травня о год. 5 і 7:30 ввечері (субота) і 2, 4:30 і 7-й ввечері (неділя) в приміщенні Українського Клубу, 841 Н. Франклін вулиці.

Г. Чорнобицька

В ОБЛИВАННІ ПОНЕДІЛОК

Зарясніли пишні квіти між зелених трав, бо їх гріло ясне сонце, дощик поливає.

Пригадаймо величезний давній обичай — поливають водою молоду діва.

Щоб росло і розвивалось, як троянда-квіт, щоб здоров'я й красю зросла до квіти.

І діва-квітка на квітці між зелених трав. Не одна на сонці сушить вишитої рукави.

ПОЧУВАЄМОСЯ ДО МИЛОГО ОВОВ'ЯЗКУ СКЛАДИ ЦЬОЮ ДОРОГОЮ ЩИРУ ПОДЯКУ

ПІЯНИСТІЦІ ЮЛІЯНІ ОСІНЧУК

ЗА П ВЕЗКОШТОВНІ КОНЦЕРТИ У ДЕТРОЙТІ, ФІЛАДЕЛФІ, НЮАРКУ І НЮ ЙОРКУ, З ЯКИХ ЧИСТИ ПРИХІД ВОНА ПРИЗНАЧИЛА НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ В НЮ ЙОРКУ.

МИ ВИСОКО ОЦІНЮЄМО ЦЕЙ ПІШЛЯХТНИЙ ЖЕСТ І ЩЕ РАЗ ЩИРО ДЯКУЄМО.

ЕКЗЕКУТИВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ У ФІЛАДЕЛФІ, Па.

владштує ДОПОВІДЬ

Проф. ПЕТРА АНДРУСЕВА

п. н.

„Політика і мистецтво“

в суботу, 1-го травня 1976 р.

в ПРИМІЩЕННІ ПЛАСТОВОЇ ДОМІВКИ при 10-й і Данкенов вулицях у Філадельфії, Па.

Початок о год. 6-й веч.

Управа щиро запрошує все Громадянство.

КОНФЕРЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ПЛАСТОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ГОЛОВНА ПЛАСТОВА БУЛАВА

Міжкрасний Вишкільний

Табір

ЛІСОВА ШКОЛА

ВІДБУДЕТЬСЯ

від суботи, 31-го липня до суботи, 14 серпня 1976 р.

в ГОРАХ КЕТСКІЛІ коло ГАНТЕРУ, Н. Й.

Карти зголошення в Пластові Станіях або бувають Абсолютів Л. III.

Увага! Філадельфія! Увага!

ПРЕМ'ЄРА

НАЙНОВІШОГО УКРАЇНСЬКОГО КОЛЬОРОВОГО ФІЛЬМУ ПРОДЮКЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ КІНО-СТУДІЇ ВОЛОДИМИРА ВАСИКА — ОШАВА, КАНАДА

МАРІЧКА

ТІЛЬКИ ДВА ДНІ!!

Philadelphia, Pa.

Неділя, 2-го і ПОНЕДІЛОК, 3-го травня 1976 р.

СЕАНСИ: НЕДІЛЯ — 2:00, 4:00, 6:00 і 8:00 ГОД. ПОНЕДІЛОК — 7:30 ГОД. ВЕЧ.

Ukrainian Club

847 N. FRANKLIN STREET

ПЛАСТОВА СТАНІЦІЯ І ПЛАСТПРИЯТ В НЮ ЙОРКУ

запрошують Молодь і Батьків на

ТРАДИЦІЙНЕ ПЛАСТОВЕ СВЯЧЕНЕ

що відбувається

в неділю, 9-го травня 1976 р. о год. 2 по пол.

в АВДИТОРІ ШКОЛИ СВ. ЮРА, 215 Схід 6-та вул. в НЮ ЙОРКУ

МІСТЕЦЬКУ ЧАСТИНУ ВИКОНАЄ ПЛАСТОВА МОЛОДЬ.

Гостині приготує ВІП ПАНІ з Пластпрату.

Вступ для дорослих 4.00 дол., для молоді 2.00 дол.

Ділимося сумною вісткою з нашим Членством та усім Українським Громадянством, що 17-го квітня 1976 р. в Нью Йорку, ненадібно, відійшов у Вічність

бл. п. д-р вет.

МАРКІАН ЖЕГАЛЛОВИЧ

ПОХОРОН відбувся у півторок, 20-го квітня 1976 р. на українському православному цвинтарі в Бавид Брук, Н. Дж.

Висловлюємо наші пірі співчуття Сестрі та Родині Покійного.

ГОЛОВНА УПРАВА

ОВ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРИНАРНИХ ЛІКАРІВ

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТІ

бл. п.

Д-ра РОМАНА ПЕТРИНИ

будуть відправлені

ЗАУПОКІННІ СВАТІ ЛІТУРГІ

в ЙОНКЕРСІ, Н. Й. — в українській католицькій церкві СВ. МИХАІЛА, в НЕДІЛЮ, 2-го ТРАВНЯ 1976 р., о год. 12:15 по пол.

і в ДЕТРОЙТІ, Міш. — в українській католицькій церкві СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ, в ПОНЕДІЛОК, 3-го ТРАВНЯ 1976 р. о год. 8-й рано.

Прохасмо помолитися разом з нами за спокій Ного душі.

РОДИНА

НТШ І РАТТЕРС ВІДБУЛИ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

чої дисципліни, доказувала владу українських вчених в ділянці стислих наук в американську науку, виказуючи, що члени НТШ збагачують науково Америку в різних ділянках знання.

Доповідь проф. д-ра І. Головінського перенесла вже призначені слухачів у атмосферу, яка була їм ближчою і краще знала. Він зосередився на Шевченкові і на сьогоднішній доволі ще не висвітлену ділянку психологічних аспектів його творчості. Доповідач підкреслює, що про психологічні аспекти писав Шекспір, Гете, Достоевський або Пушкін писався багато, тоді як Шевченківські твори повні глибоких психологічних емоцій і почувань, як любов, ненависть та душевні конфлікти, що їх поет роз'ясував у злучі із соціально-політичною дійсністю, своєю природою і скомплікованістю переживають писання інших світових слави вельетнів літератури.

По обох доповідях відбулася коротка дискусія. О 12:30 доповіді і слухачі перейшли до недалекого ресторану на перекрутку і коротку перерву.

Погоджені сесія почалася доповіддю проф. д-ра Ігора Каменецького департаменту політичних наук Центрального Мічиганського університету про легальні і політичні аспекти гітлерівського правління в "Райхсмісаріаті Україна". Доповідач основно висвітлює діяльність політики в Україні в роках 1941-1945 і її безприкладну жорстокість, міжючи із психічним збоєнням гітлерівського проводу.

Проф. Каменецький зосередився на Україні, проаналізував декотрі відтинки і деталі німецької політики, яких не знають або поминають чужі дослідники цієї політики.

Слідуючу доповідь про економіку України в 1950-1975 рр. читав проф. д-р М. Богатюк з Ле Монт коледжу. Доповідач подавав цікаві дані про економічні процеси на різних землях в повсюдну добу, узалежню-

ючи і коментуючи їх у злучі із воєнними і повсюдними подіями та цілістю імперської і імперіалістичної політики Кремля. Доповідач нагально удокументував колоніальну експлуатацію України більшовиками.

Заключною точкою була доповідь д-ра М. Чирівського. Він говорив про владу НТШ і його членів, які вчать в американських університетах, і пишуть книжки та статті і їх публікують в ЗСА. Деяких членів НТШ, як Айніштайн і Ваксман, були лавреатами нагороди Нобеля. Доповідач наголосив, що завданням НТШ в Америці є також спростувати ті фальшиві тенденції в американській науці в ділянці знання про Східню Європу, які викривляють дійсну науковість і кривдять Україну.

Конференція закінчувалася знову коротким обміном думок між доповідачами і слухачами. Модератором конференції, який представляв поодиноких доповідачів в дискусію, був проф. д-р В. Стойко з Мангеттен коледжу. Наукова частина "Дня НТШ на Раттерському університеті" закінчилася о 5:00 по полудні подякою пані д-р Кондон, яка зазначила, що було б дуже корисно продовжувати такі конференції між університетом і НТШ і у наступні роки.

О 7-й вечора відбулася в університетській гостинниці зустріч учасників Конференції з українським громадянством околиці Нью Брансвіку при обіді. Зустрічю проводив проф. І. Головінський, як ініціатор і організатор цілої імпрези. Під час обіду о. д-р М. Войнар представив план наукової конференції НТШ — У. ВАН — Гарвардський Інститут у Вашингтоні, що відбувається 21-го червня цього року в рамках всеукраїнського відзначення 200-річчя Америки і 100-річчя українського поселення в цій країні. Проф. Чирівський дав короткий нарис праці НТШ і його планів. Проф. Каменецький обговорив т. зв. "Мюнхенський проєкт",

Ред. М. Панасюк очолив...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ді: Роман Мицик — голова, заступники — Марія Юзефович, Василь Ростун, Роман Кобилицький, секретар — Олег Сацюк.

Війняково замітна поважна кількість молодих людей на Зборах та у складі нової Управи Філії УККА. Ці молоді професіоналісти — це молоді сили, деякі з досвідом українського громадського життя, інші з досвідом американської ефективності. Вони поступово заповнюють ряди українського громадського керівництва.

До Зборів була покликана номінаційна комісія. Очолювали її д-р Юрій Городиловський, д-р Роман Кобилицький — заступник, д-р Іван Лисейко — секретар, Марія Кецала, Ярослав Загородний, Мирон Куляс, Василь Ростун — члени. Комісія, затверджена Загальними Зборами, впродовж кількох місяців провела відповідальну підготовчу працю.

Після вичерпних звітів уступаючої Управи відбулася дискусія, не позбавлена похвал і критики праці завітний час. Значно підкреслювалося, що Філія УККА в Чикаго зуміла прислати усі середовища української громади, хоч не завжди так мило виходило, але Філія пробує рахуватися з різними думками. Найбільш похвально підкреслювалося, що Філія УККА дає голос і захоплює до праці у керів-

тостів літні семінари, що їх влаштував в Мюнхені Український Вільний Університет із Центральним Мічиганським університетом. Промовляли ще проф. Головінський і модератор наукової конференції проф. В. Стойко, а згодом розвинулася довга дискусія на різні актуальні теми, що цікавлять українське громадянство, як проблема шкіл українознавства, підручників для цих шкіл, студії на УВУ, переклад і видання М. Грушевського "Історії України-Руси" тощо.

тобто літні семінари, що їх влаштував в Мюнхені Український Вільний Університет із Центральним Мічиганським університетом. Промовляли ще проф. Головінський і модератор наукової конференції проф. В. Стойко, а згодом розвинулася довга дискусія на різні актуальні теми, що цікавлять українське громадянство, як проблема шкіл українознавства, підручників для цих шкіл, студії на УВУ, переклад і видання М. Грушевського "Історії України-Руси" тощо.

Виставка згаданих мистецтв відбуватиметься в днях 14, 15 і 16-го травня ц. р. в залі УСТ "Лев" 2353 Вест Чикаго евеню. Відкриття в п'ятницю 14-го травня о год. 8-й вечора.

ТВІР, З ЯКИМ ВАРТО...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

вання мілітаризму та взагалі "бойової готовості" типу, "якщо застрахує війна..." Тут є чимало життєвих прикладів із різних ділянок, різних парадоксів, які вказують на намагання влади "дідати й перегнати Америку", а з іншого — заостереність і доктринерство соювіської системи. Найбільшою тепер болючою соювіської економіки є неможливість створення господарства, яке практично зруйноване колгоспною системою, а ще більше відбракненням ініціативи від людей на місцях. Чимало осіб заставляються над тим, як піднести продукцію. До таких належав і Іван Худенко, старший урядовець міністерства агрикультури в Казахстані. Сам правдивий коментар, який хотів ввести реформи у сільськогосподарстві й написав на ту тему ряд статей в часописі й журналі. Підставою його реформи був елемент зиску та фактові робітники. Не входячи в деталі, Худенкові вдалося перевести свій експеримент на неуживаному шматку землі одного радгоспу в Казахстані із 60-ма фактовими робітниками в 1972 році. Хоча цей рік був катастрофічним у соювіському хлібообробітку, експеримент Худенка показав успішним. Урожай на його експериментальній фармі був чудовий, а продуктивність робітників була 20 разів вища від тих на су-

сідніх радгоспах і колгоспах. Але успіх експерименту Худенка був одночасно запереченням "непомилності" рішень партії у сільськогосподарській політиці, а на це соювіська система не могла погодитися. Хоча казахи обожнювали Худенка за його многонадійну реформу, бюрократія поставила його під суд за "намагання ошукати державу на 1000 рублів", і нещасного реформатора засуджено на шість років тюрми, а його експериментальну фарму ліквідовано. Рік пізніше Худенко помер, проживши 62 роки (стор. 213-214).

У третій частині обговорюються проблеми, які існують у соювіській імперії. Частина поділяється на шість розділів: культура, релігія, дисидентство, можливість еволюції самої системи й уряду у напрямі лібералізації тощо. Гедрик Смит, закінчуючи свою працю, стверджує, що "тактика Брежнєва може дещо змінитися, але його стратегія є така сама, як була у царів". І якраз тому, "наразі немає причини сподіватися, що старинний московський спосіб життя докорінно зміниться" (стор. 507).

Праця Г. Смита — це цінний вклад у сучасну соціологію, це соціо-психологізація, в якій автор представляє всі ці парадокси, які не хочуть бути продуктом самої системи, а можливо і продуктом самого народу.

Мала церква на підгір'ї Каліфорнії

Як відомо, Каліфорнія є тепер одним з найбільш заселених штатів, а живуть тут також і українці. Творять вони дві більш-менш великі громади — одна в Лос-Анджелесі, а друга у Сан-Франциско — поза тим живуть і розкиняно по різних місцях. Звичайно всі працювали по різних промислових центрах, але старші віком пішли на відпочинок — покинули місто, і поселилися де більш затішно. Закупили собі невеличкі фарми і там по нашій рільничій традиції господарять. Найбільше таких поселенців осіло в околиці Модесто. У цій околиці на чудовій підгір'ї, колишній парох УАПЦ у Сан-Франциско о. І. Гончарів має своєї поселість. Він побудував на своїм ґрунті невеличку церкву — каплицю, де з'їжджаються на Богослуження всі дооколичні поселенці, яким задалося до своїх церков у Лос-Анджелесі чи Сан-Франциско. Велика це пільга і привабливість для всіх прихожан. Церковця гарно прибрано вишивками та іконами, між якими видніються також образи кн. Володими-

ра Великого та кн. Ольги. З поміж учасників створився і церковний хор з чудовими голосами, а між ними колишні оперові співаки, які підносять святині настрій цілої Богослужби. Отець відправляв чисто українською мовою. По відправі починається пікнік. Серед зелених і квітучих дерев кожна господиня укладає на розставлених столах всякі страви і присмаки, — все це продукти власних господарств, які нагадують колишній добробут в Україні, бо переважна частина людей з центральних земель України.

Однак з між ними і волоньки і буковинці, а навіть горстка католиків. Всіх єднає одне бажання — молитися у своєму обряді до Всемогучого Бога. Присмислюється всім присутнім у товаристві парох і порушувало неодинокі актуальні громадські та церковні справи. Зі замітним вдволенням присмислюється пережитого дня, роз'їздилися всі учасники додому, висловлюючи подяку о. Івану Гончареві за його також образи кн. Володими-

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

„Самопоміч" в Нью Йорку ПОЗИЧКИ

— на низькі відсотки, до сплати в довідних, місячних ратах:

- НА АВТА
- НА ХАТНЄ УСТАТКУВАННЯ
- НА ТОРГОВЕЛЬНІ І ПРОМИСЛОВІ ПІДПРИЄМСТВА
- НА ВСЯКІ ПОТРЕБИ ЩОДЕННОГО ЖИТТЯ
- СТУДЕНТСЬКІ ПОЗИЧКИ — до сплати по закінченні студії
- ПОЗИЧКИ під застав реальності (МОРГЕДЖІ) — на закупку і будову домі

SELF RELIANCE (N.Y.) FEDERAL CREDIT UNION
108 Second Avenue New York, N.Y. 10003
Tel.: (212) 473-7310

який ту систему створив і підтримує. Книжка „The Russians" є запереченням успішності „детанту" і тому вона не може не підходити під смак „реалістичним" політикам, але для тих, які хочуть пізнати росяні таємниці, якими вони в дійсності є; які хочуть знати правду про СССР та її панівну московську націю, — це надзвичайно цінна праця. А зокрема наші політики повинні її прочитати, щоб пізнати, як американці вірно збагнули сильні і слабкі сторони ворога. Ми з повним переконанням рекомендуємо її усім тим, хто цікавиться проблемами Сходу Європи, а в першу чергу українським книгозбірням, що мають на меті інформувати читачів про політичну систему в Україні та про тих, з ким має до діла наш поневолений народ.

ДО ВІНАЙМУ

В КЕРГОНКОН, Н. Я., коло Союзівки, гарне поселення, в новій хаті — до винайму
ПОМЕШКАННЯ
на літній сезон або на постійно
Тел.: (201) 761-7770

HELP WANTED

FITTERS

1st class for ASME Code tanks and heat exchangers for our new Chester plant Good pay, fringe benefits. Apply between 8 AM and 3:30 P.M. at:

Old Dominion
Iron & Steel Co.

13200 Ramblewood Drive
Chester, Va.

Equal Opportunity
Employer

Old Dominion
Iron & Steel Co.

ALASKA PIPELINE
JOB INFORMATION

Over 50 employers of high-paying jobs in construction, catering, dockworkers, etc. Send resume to: P.O. Box 5 XA, Batavia, New York 14020

ЗБОРИ
ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА,

1-го ТРАВНЯ 1976 р.

НЮ БРАНСВІК, Н. Дж. Річні загальні збори Т-ва Запор. Січ 353 Вїдл. о год. 7:30 веч. в домі укр. кат. церкви при 21 Guilden вул. На порядку народ — вибір нової управи на 1976 рік. — Управа.

НЕДІЛЯ,

2-го ТРАВНЯ 1976 р.

БРУКЛІН, Н. Я. Піврічні збори Т-ва ім. В. Хмельницького 158 Вїдл. о год. 1 по пол. в УНДомі, 216-218 Гренд вул. Проситися чл. прибути, є важні справи до пологодження. — П. Польний, гол., М. Кіт.

НЕДІЛЯ,

9-го ТРАВНЯ 1976 р.

МОНЕСЕН, Па. Місячні збори 338-го Вїдл. о год. 1-й по пол. в українській залі на 2-й вул., 213 Скумекер Авеню. Проситися чл. врівняти вкладки. — І. Кудлик, предс., М. Куць, секр., 109 Linden авеню, Monessen, Pa. 15062.

НІКО-ЛІ НЕ ТРАТІ ТЕ НАДІ
Такі недомогання як:
SOUR STOMACH
ACID INDIGESTION
FLATULENCE
GAS BLOATING
BELCHING
GAS PAINS
HEARTBURN
FOUL BREATH
TEMPORARY IRREGULARITY
SIMPLE HEADACHE
Помогає тим, які є в потрібі. ТІЛЬКИ \$5.00. Якщо не допоможе протягом кількох годин, або найменше наступного дня, поверніть паку для повного завороту або відберіть особисто, 4-й пов., км. 403.
THE MILLER CO., INC.
790 BROAD STREET
NEWARK, N. J. 07102

REAL ESTATE

На продаж в Гантері, Н. Я. Rt. 23 А. Близ. Укр. церкви — **РАНЧА**
3 спальні, модерні лавинки, коминки. Тел. (914) 662-1070 або (914) 662-4319

Newark — Vallburg, N.J.
2 РОДИННИЙ ДІМ
6, 6, 1; 220 електрика, 2 гаражі, біла укр. кат. церкви, приступна ціна.
DNISTER INC.
REALTOR
769 Sanford Ave., Newark, N.J. (201) 374-6334

GREENPOINT, N.Y.

2 family
Excellent location. Large backyard. Needs some work. Asking \$31,500.
(212) 383-1678

ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ АБО КУПИТИ
ВУДИНОК, БІЗНЕС, ЗЕМЛЮ звертайтеся до **УКРАЇНСЬКОЇ ФІРМИ GEMINI REAL ESTATE CO.**
88 — Second Avenue
New York, N.Y. Tel.: 477-6486

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

Richard H. Burnadz

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
McNERNEY BURNADZ FUNERAL HOME
371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.
Phone (201) 772-1880
R. H. Burnadz —
J. J. McNERNEY
Funeral Directors
Chapels available through out the Metropolitan Area.

SINKOWSKY

FUNERAL SERVICE
3535 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465
Tel.: 863-2475
191 Avenue "A"
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: 674-3680
Директор **ІОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ**
Завдає вшуканням похоронів в каліфорнії, положених в кожній районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

Plymouth Rock
wasn't always as solid
as it looked.

When the pilgrims first landed here from jolly old England, things weren't so jolly. There was sickness and disease. Starvation. And rough winters to fight.

But it was worth it because those early Americans were planting the seeds of freedom in this new land.

Today you can help those seeds continue to grow by buying United States Savings Bonds

Take stock in America.

200 years at the same location.

through the Payroll Savings Plan.

All you do is arrange to have a little set aside from each paycheck to buy Bonds. It's safe, automatic, and no struggle at all.

Buy U.S. Savings Bonds. It's one investment that really is as solid as a rock.

Now E Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4½% the first year). Lost, stolen or destroyed Bonds can be replaced if records are provided. When needed, Bonds can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

ТАРЗАН, Ч. 7468. Тарзан слідує за Кроно

Коли жорстокий Крона залізши Опар, то Тарзан швидко вирушив слідом за ним...

А дуже хотів би зупинитися на мить і заспокоїти Джейн...

Але тепер найважливішою справою є перемога наших ворогів і тому не можу втратити їх з поля зору!

Я певний, що жрекиня Ля заспокоїть Джейн, пояснюючи їй цілий перебіг подій... Решта залежить від ватажка Мувіро, Вазірі і від мене!